

Tuled, helkurid ja elektriseadmed

Laialtlevinud on liikluses päevatulede kasutamine ning seetõttu ka nende järelpaigaldamine. Paraku eksitakse sageli nende paigaldus- ja lülitumisnõuete vastu, seetõttu vaatame päevatulelaternatele kehtestatud nõudeid lähemalt.

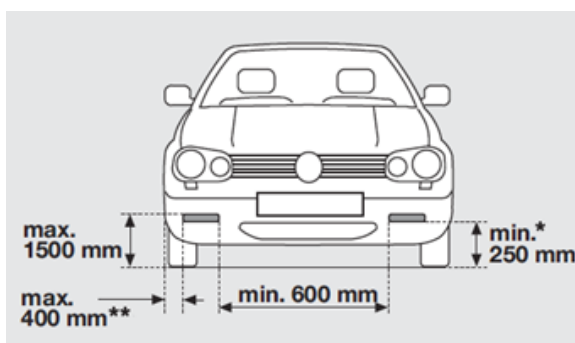
Majandus ja Kommunikatsiooniministri määruse nr. 42 [lisa 1](#) koodides 201 ja 205 kirjeldatakse päevatulede nõudeid järgmiselt:

- Päevatulelaternad võivad olla sisse lülitatavad ilma ääretulelaternate ja tagumise registreerimismärgitule laterna sisse lülitamiseta;
- M- ja N- kategooria sõidukitele võib paigaldada 2 nõuetekohast päevatulelaternat;
- L1e ja L3e kategooria sõidukitele võib paigaldada ühe või kaks nõuetekohast päevatulelaternat;
- L2e-, L4e-, L5e-, L6e- ja L7e- kategooria sõidukitele on lubatud paigaldada 2 nõuetekohast päevatulelaternat;
- O- kategooria sõidukitele päevatulelaterna paigaldamine on keelatud.
- Päevatule valgusvihk peab olema valge või valikollase värvusega. Lubatud on kasutada tüübikinnitustähisega päevatulelaternat ja sellele peab olema kantud tähis „RL“:

Nõudeid paigaldusele, mille vastu sageli eksitakse: ([UN/ECE eeskiri nr. 48](#))

- M- ja N- kategooria sõiduki päevatulelaternate valgusavade siseservade vaheline kaugus peab olema vähemalt 600 mm, kuid sõidukil, mille laius on väiksem kui 1300 mm, võib kaugust vähendada 400 mm-ni;
- M- ja N- kategooria päevatulelaternate kõrgus maapinnast peab olema vahemikus 250 – 1500 mm:

* Kui päevatulelatern omab ka ääretule funktsiooni, siis on tulelaterna valgusava minimaalne kõrgus maapinnast 350 mm;

** Kui päevatulelatern omab ka ääretule funktsiooni, siis on tulelaterna valgusava maksimaalne kaugus sõiduki külgservast 400 mm.

Paigaldusega seotud rikked saab ARIS2-s määratleda kui „latern, selle valguse värvus, paigutus või valgustugevus ei vasta nõuetele - OV“.

Nõudeid lülitumisele, mille vastu sageli eksitakse:

- Päevatulelaternad peavad automaatselt sisselülituma, kui võti on süüteasendis.
- Päevatud peavad automaatselt välja lülituma, kui lülitatakse sisse lähi- või kaugtuled. See nõue ei kehti, kui kaug- või lähitulelaternaid kasutatakse lühikese intervalliga üksteisele järgnevate hoiatavate valgussignaalide edastamiseks.
- Päevatulelaternad võib käsitsi välja lülitada, kui sõiduki kiirus on alla 10 km/h, eeldusel et need lülituvad sisse automaatselt, kui kiirus ületab 10 km/h või sõiduk on läbinud 100 m, ning need jäävad sisselülitatuks kuni nende tahtliku väljalülitamiseni;
- Kui päevatulelaternates kasutatakse ka ääretule funktsiooni, siis ei tohi samaaegselt põleda sõidukivalmistaja paigaldatud (alumised) eesmised ääretuled.
- Kui päevatulelaternaid kasutades on tagumised ääretulelaternad väljalülitatud, siis peavad olema selgelt eristatavad vahendid, et teavitada juhti, et esituled, ääretuled ja olemasolu korral ka ääretulelaternad ja ülemised ääretulelaternad ei põle, näiteks:
 - ❖ kaks selgesti eristatavat armatuurilaua valgustugevust päeva ja öö jaoks, mis näitavad juhile, et lähituled tuleks sisse lülitada, või
 - ❖ mittevalgustuvad indikaatorid ja käsitsi juhivate seadmete märgutuled, mis peavad eeskirja nr 121 kohaselt valgustuma, kui esituled on sisse lülitatud, või
 - ❖ nii nähtav kui ka kuuldav märguanne peab aktiveeruma ainult ümbritsevate valgustingimuste vähenedes, teavitamaks juhti, et esituled tuleks sisse lülitada. Kui märguanne on aktiveeritud, siis tohib see kustuda vaid juhul, kui lähituled sisse lülitatakse või süüde välja lülitatakse.

Lülitumisega seotud rikked saab ARIS2-s kirjeldada kui „süsteem ei tööta vastavalt nõuetele - OV“.

Viited:

- Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr. 42, „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“, [lisa 1](#)
- Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr. 77, "Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord", [lisa 4](#)
- [Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni \(UN/ECE\) eeskiri nr 48](#) – „Mootorsõidukite ja nende haagiste tagurdustulelaternate tüübikinnituse ühtsed sätted“
- [Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni \(UN/ECE\) eeskiri nr 121](#) – „Ühtsed sätted, milles käsitletakse sõidukite tüübikinnitust seoses käsijuhtimiseseadiste, märgutulede ja näidikute asukohtade ning tähistusega“

autor - Helari Holm

